

Raskaiden sähköisten ajoneuvojen energiankulutuksen mallintaminen ja kulutukseen vaikuttavat tekijät

Teemu Hiltunen
Tutkimusapulainen
LUT-yliopisto
1.4.2025

Ilmastonratkaisujen vauhdittaja
Accelerating Climate Efforts
and Investments – ACE

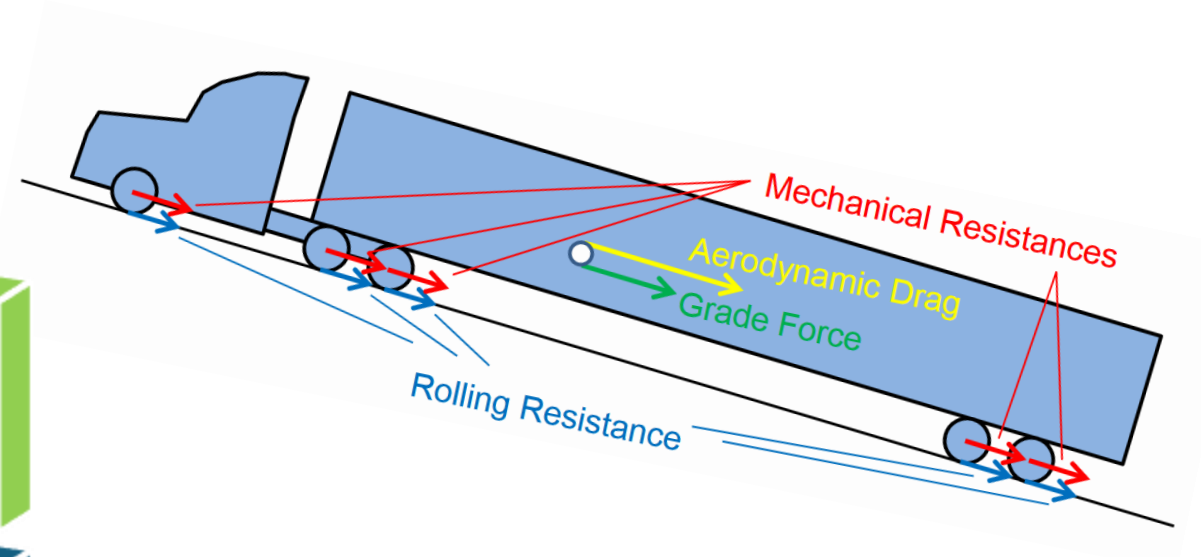

LIFE22-IPC-FI-ACE LIFE. Euroopan unionin osarahoittama.
Esitetyt näkemykset ja mielipiteet kuuluvat kuitenkin
ainoastaan kirjoittajille eivätkä välttämättä heijasta
Euroopan unionin tai CINEAn kantoa. Euroopan unionia
tai myöntävää viranomaista ei voida pitää niistä vastuussa.

Miksi aihe on ajankohtainen?

- Raskas liikenne on sähköistymässä, mutta energiankulutukseen liittyy monia epävarmuuksia
- Kulutuksen mallintamista tarvitaan:
 - Reittisuunnittelussa
 - Latausinfraan mitoittamisessa
 - Teknologiavalinnoissa (akuston koko)
- Tavoite
 - Tunnistaa kulutuksen vaikuttavat päätekijät
 - Arvioida mallinnuksen tarkkuutta ja epävarmuuksia

Energian kulutukseen vaikuttavat tekijät

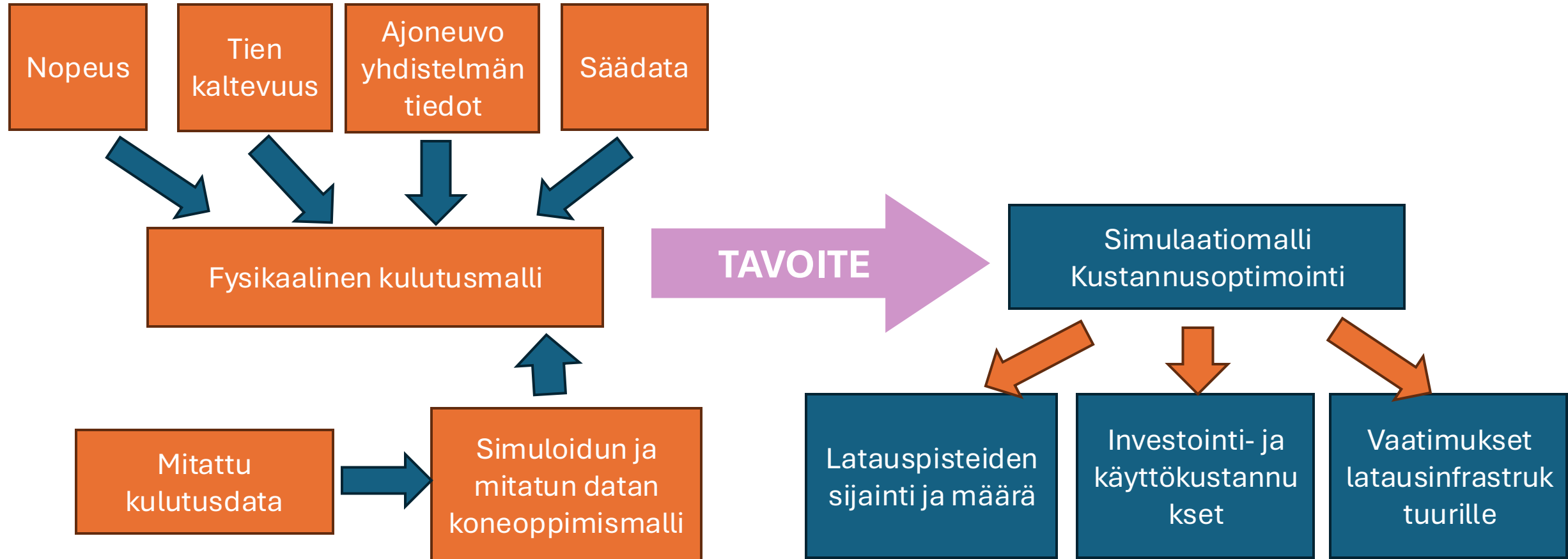

Merkittävä
vastus

Pieni
vastus

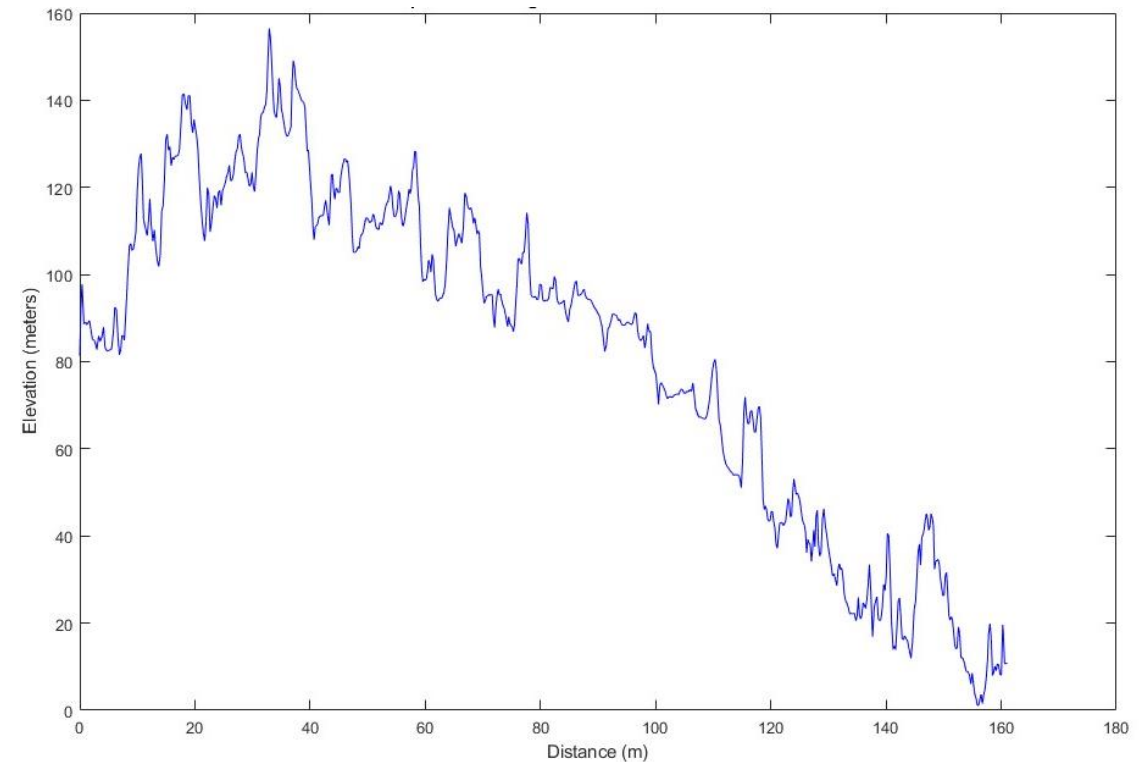

Mallinnuksen rakenne

Tutkimusasetelma

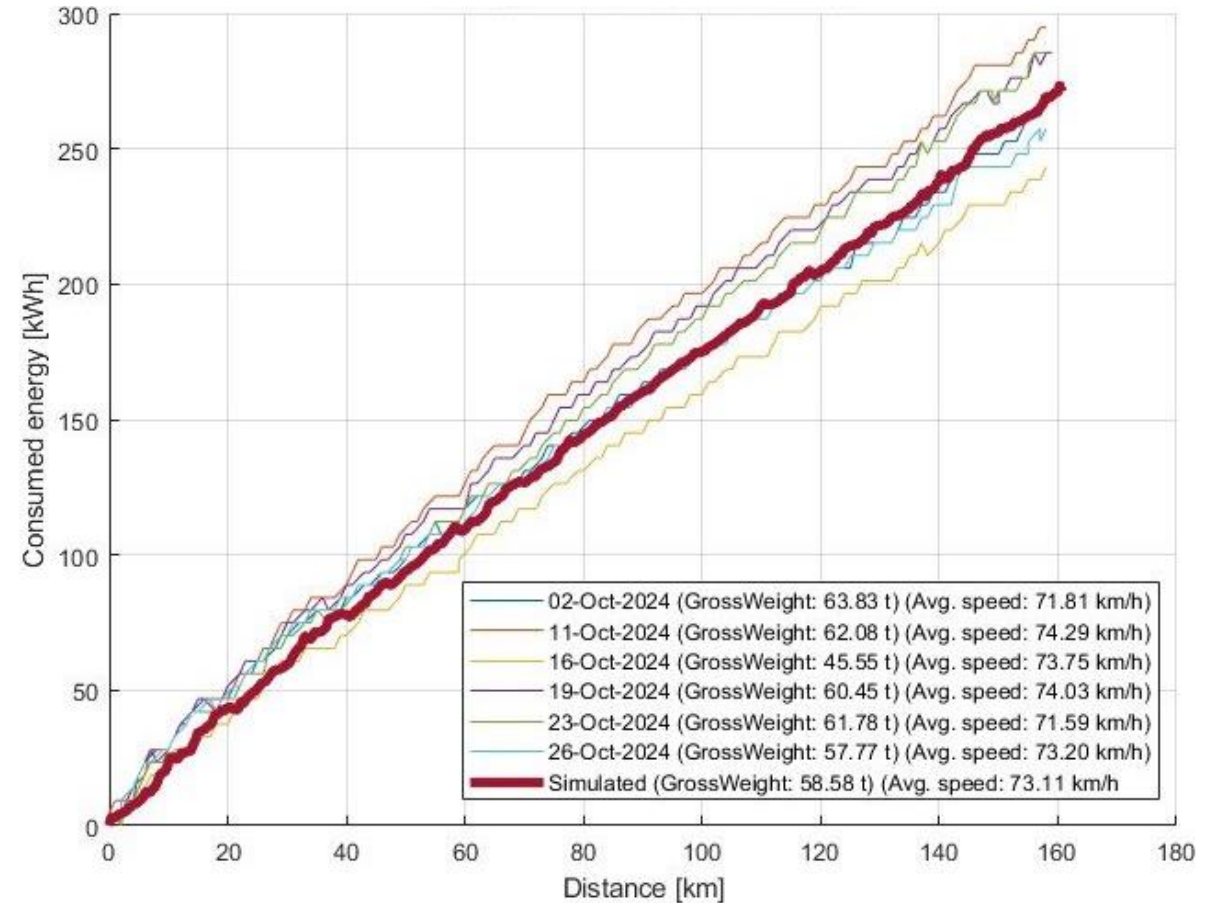
- Täysperävaunuyhdistelmä (max. 68t)
- Samalta reitiltä mallinnettu sekä mitattu kulutustieto
- Ajo suoritettu Lounais-Suomessa
- Reittikohtaiset tiedot:
 - Yhdistelmän todellinen paino
 - Keliolosuhteet
 - Lämpötila
 - Ilmanpaine
 - Sademäärä
 - Korkeusprofiili

Tulokset: Simuloitu vs. mitattu

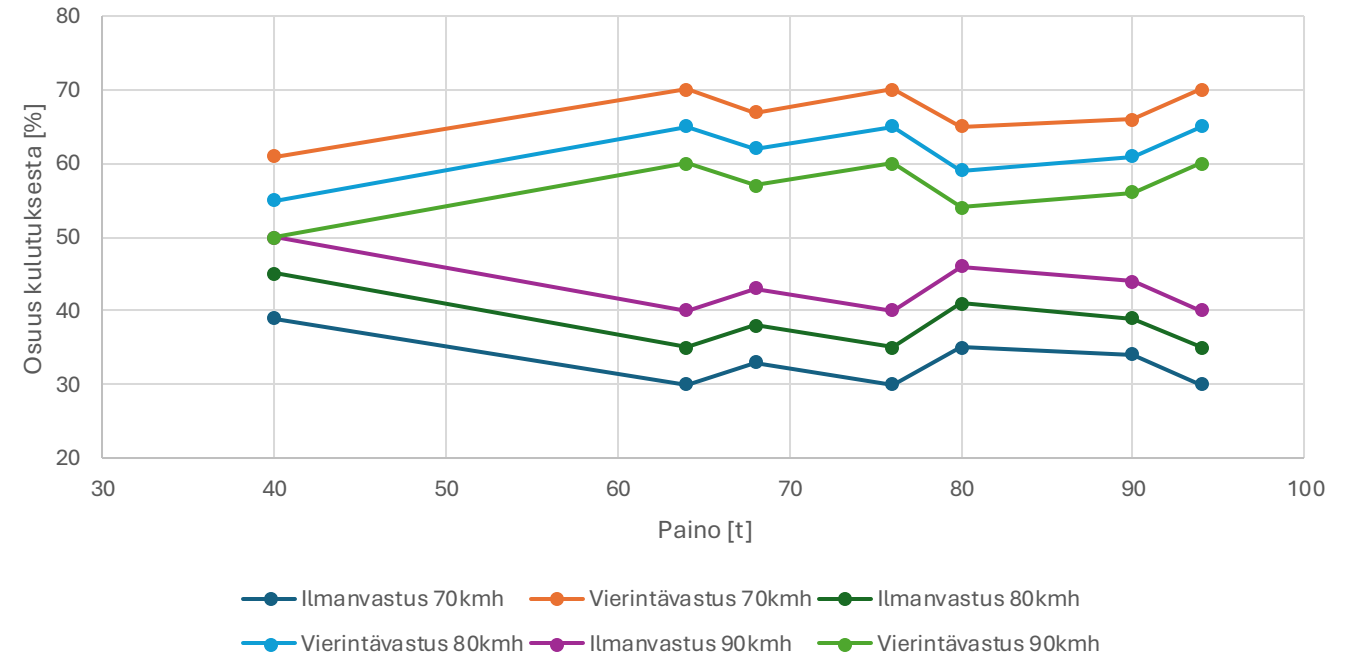
Aprillia? Ei sentään – nämä ovat ihan oikeita tuloksia

- Simuloitu kulutus: 169 kWh/100km
- Todellinen kulutus: 152-181 kWh/100km
 - mallin tarkkuus hyvä normaalikeleillä kuivalla tiestöllä
- Vastaavia tarkasteluita tehty eri sääolosuhteilla:
 - Märkä tie (edellisten tuntien sade)
 - Lumisade
 - Loskainen tie

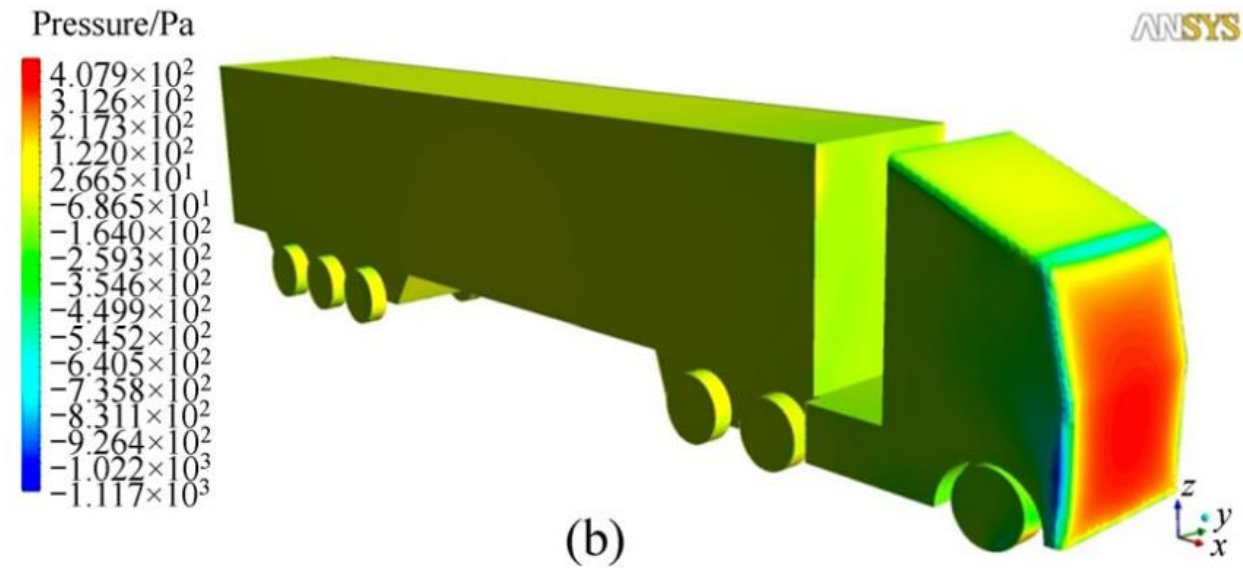
Merkittävimmät kulutukseen vaikuttavat tekijät

- Kuorma ja massa
- Tien kaltevuus ja korkeusprofiili
- Tien pinta:
 - Märkä tie nostaa vierintävastusta selvästi
 - Luminen/loskainen tie vielä enemmän
- Säätekijät:
 - Tuulen nopeus ja suunta
 - Lämpötila vaikuttaa akkujen hyötysuhteeseen
 - Ajotapa (ei mallinnettu): kiihdytykset, jarrutukset

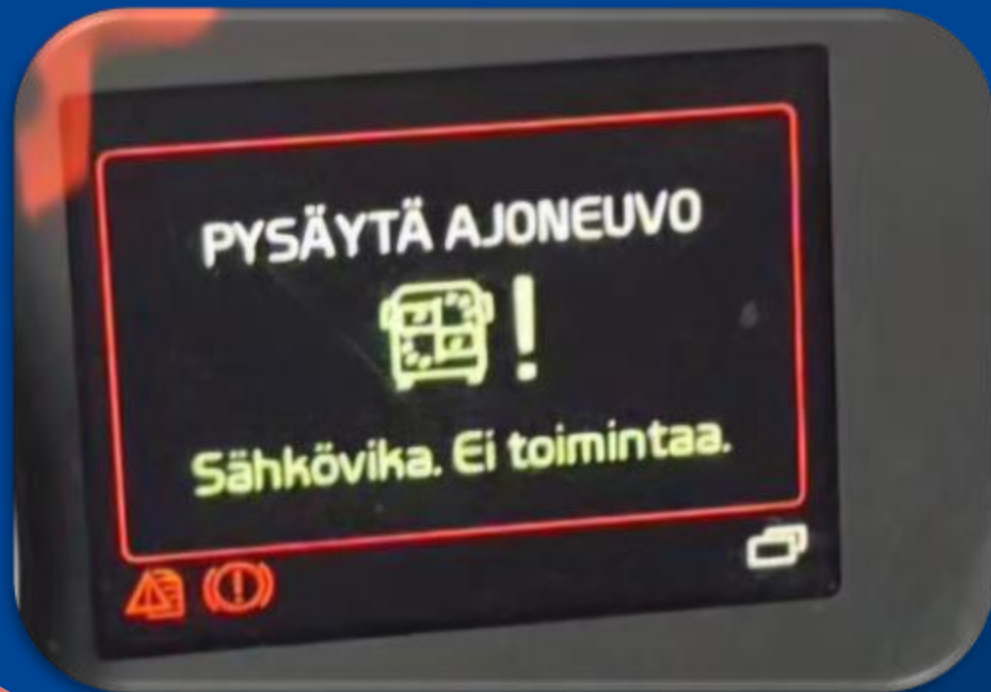
Suurimmat epävarmuustekijät

- Säädatan tarkkuus ja ajallinen sovitus
 - Märkä tie mallissa vain, jos sataa kyseisellä tunnilla
 - Aiempi sade ei huomioidu
 - Sateen olomuoto
- Ajoneuvon tiedot:
 - Regeneroivan jarrutuksen todellinen hyötysuhde (nyt oletus 80 %)
 - Datassa sijaintipoikkeamia päätepisteissä, joka voi aiheuttaa virheitä korkeuskäyrään

Yhteenveto ja johtopäätökset

- Malli toimii hyvin vakaissa olosuhteissa
- Tärkeimmät vaikuttajat: kuorman paino, tien pinta, tuuli
- Suurimmat epävarmuudet liittyvät säädataan
- Mallin tarkkuutta parannetaan jatkuvasti yhteistyökumppaneilta saatavien kulutusdatojen avulla, joilla saadaan vierintävastukset eri sääolosuhteissa tarkemmaksi

Kiitos!

Teemu.Hiltunen@lut.fi

LUT-yliopiston kandidaatintutkielman
kysely sähkökuorma-autojen ja -
rekkojen käyttö- ja
käyttäjäkokemuksista Suomessa

Ilmastoratkaisujen vauhdittaja
Accelerating Climate Efforts
and Investments – ACE

LIFE22-IPC-FI-ACE LIFE. Euroopan unionin osarahoittama.
Esitetyt näkemykset ja mielipiteet kuuluvat kuitenkin
ainoastaan kirjoittajille eivätkä välttämättä heijasta
Euroopan unionin tai CINEAn kantoa. Euroopan unionia
tai myöntävää viranomaista ei voida pitää niistä vastuussa.